ΑΚΟΥΩ • ΒΛΕΠΩ

□ ΟΝΕΙΡΑ: Ο ΣΚΟΥΠΙΔΟΤΕΝΕΚΕΣ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ: Κάποτε οι άνθρωποι διηγούνταν τα όνειρά τους. Όσο περνά ο καιρός, αυτή η αυθεντικότερη κι από τον έρωτα επικοινωνία μεταξύ των πλασμάτων τείνει να εκλείψει. Αν παλιότερα τα όνειρα θεωρούνταν, είτε απ' τον Φρόυντ είτε από τον Αρίσταρχο το Σάμιο και τους ονειροκρίτες, σαν αποκάλυψη του αυθεντικού εγώ, σήμερα μας λένε πως είναι ό,τι το μυαλό μας θέλει να ξεχάσει. Ο δρ. Φράνσις Κρικ (εφευρέτης του DNA) σ' ένα πυκνογραμμένο άρθρο του στο αμερικάνικο περιοδικό Nature προτείνει την εξής απλή λύση στο μυστήριο των ονείρων: ονειρευόμαστε για να ξεχάσουμε. Τα όνειρα είναι ανεπιθύμητες σκέψεις που το μυαλό απορρίπτει με ηλεκτρικούς κραδασμούς στο φλοιό του. Ονειρευόμαστε για να απομακρύνουμε σκέψεις ανεπιθύμητες κι απρόσκλητες και να μετριάσουμε τη συνεπακόλουθη βιαιότητα της συμπεριφοράς μας. Κατά τις έρευνες του Δρ. Κρικ (καθηγητή στο Ινστιτούτο Salk της Καλιφόρνια), οι ενήλικες ονειρεύονται δύο ώρες περίπου κάθε νύχτα και τα περισσότερα όνειρα τα βλέπουν την ώρα που τα μάτια κινούνται πολύ γρήγορα κάτω από τα κλεισμένα βλέφαρα. Τα όνειρα αυτά είναι πολύ ζωντανά, παράλογα και αποσπασματικά. Τα περισσότερα δεν αναδύονται στον αφρό της συνείδησης και τα θυμόμαστε μόνο αν ξυπνήσουμε άξαφνα τη στιγμή εκείνη γρήγορα όμως εξαφανίζονται αν δεν προσπαθήσουμε να τα ανασύρουμε στο φως. Ο Φρόυντ δε γνώριζε ότι τα περισσότερα όνειρα ξεχνιούνται. Γιατί όμως ορισμένα όνειρα επανέρχονται; Κατά τον δρ. Κρικ, επειδή προκαλούν τέτοια αγωνία που ο κοιμώμενος ξυπνάει, θυμάται το όνειρο και η ανάμνηση αποτυπώνεται χωρίς να μπορεί να σβήσει. Προφανώς γαι τον Αμερικανό καθηγητή θα πρέπει να αποφεύγουμε να θυμόμαστε τα όνειρά μας. Το να θυμόμαστε τα όνειρά μας μπορεί να προκαλέσει παραισθήσεις, πλάνες, εμμονές και κάποτε μια κατάσταση σαν τη σχιζοφρένεια. «Το μυαλό έχει το δικό του μηχανισμό για να ξεμαθαίνει τα όνειρά του που αν είναι ελαττωματικός μπορεί να οδηγήσει στη σχιζοφρένεια». Τόσα χρόνια που η ανθρωπότητα συντηρεί, θυμάται και διηγείται τα όνειρά της, δε σχιζοφρένησε. Μήπως αν σχιζοφρενήσει τώρα, θα οφείλεται σε κάποιους άλλους λόγους από τα όνειρά της; Τα ιδιωτικά μας όνειρα κι η ιδιωτική μας σχιζοφρένεια είναι προτιμότερα από ένα καλούπι ζωής χωρίς μνήμη.

■ ΕΝΑΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ - ΝΑΥΤΙΚΟΣ: Δεν είναι μόνο ότι ο Γιάννης Θεοφίλου γεννήθηκε στη Μυτιλήνη και ζωγράφιζε από μικρός τη θάλασσα που έβλεπε μπροστά του. Την έκανε και δουλειά του. Είναι από τους λίγους ναυτικούς - ζωγράφους που έχουμε. Ακολούθησε το επάγγελμα του ναυτικού, ταξίδεψε αρκετά χρόνια σαν ανθυποπλοίαρχος, υποπλοίαρχος σε ποντοπόρα φορτηγά και καπετάνιος σε ακτοπλοϊκά πλοία. Από μερικά χρόνια τώρα δουλεύει στα Ναυπηγεία του Σκαραμαγκά. Φυσικά είναι αυτοδίδακτος και ζωγραφίζει θέματα παρμένα από τη θάλασσα, τη ναυτική και την παράκτια ζωή. Το δείχνουν κ' οι τίτλοι από τα

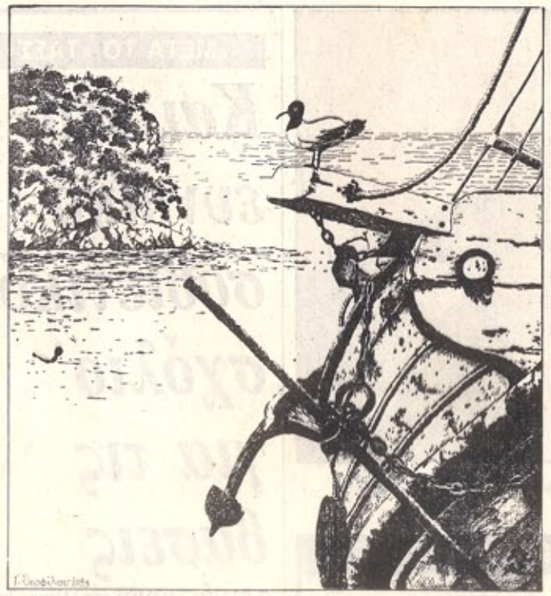

έργα του που μας έστειλε στο λεύκωμα που κυκλοφόρησε. «Το Αιγαίο απ' το Κάστρο της Μυτιλήνης», «Αμοργός, στην αρμονία του λευκού και του πελάγους», «Σκόπελος, γλαροξεκούραση στο καρνάγιο», «Με ναύλο για τα νησιά», «Πελαγίσιοι χαιρετισμοί», «Απ' την παλιά Σαντορίνη», «Αγιανάργυροι της Εφταλούς» κ.ά.

Στον εισαγγελέα η διοίκηση της Λυρικής Σκηνής

ΣΤΟΝ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ παρουσιάστηκαν χτες ο προσωπάρχης της Λυρικής κ. Γ. Μιχαλόπουλος κι ο διευθυντής των οικονομικών της υπηρεσιών κ. Κοντόβας. Ο εισαγγελέας άκουσε την υπόθεση και τους άφησε ελεύθερους, ορίζοντας τακτική δικάσιμο για τις 4 Νοεμβρίου 1983. Όπως διευκρινίστηκε, για τον Μιχαλόπουλο και τον Κοντόβα, θα σταλεί κλήση, ενώ στον κ. Κουρουπό, κλητήριο θέσπισμα.

Ο υπεύθυνος του Γραφείου Εργασίας των μουσικών κ. Κ. Βικάτος, που υπέβαλε και τη μήνυση εκ μέρους του Σωματείου, μας είπε ότι στις 22 Ιουλίου, που είναι ημέρα πληρωμής, εάν δεν καταβληθούν οι μισθοί σε όλους τους δικαιούχους, θα κάνει και πάλι νέα μήνυση και θα ζητήσει την παραπομπή ολόκληρου του Δ.Σ. της Λυρικής στο Αυτόφωρο. Ο Πανελλήνιος Μουσικός Σύλλογος προσέφυγε στον εισαγγελέα, ζητώντας την εφαρμογή του 690 αναγκαστικού νόμου για την άρνηση μισθοδοσίας των μουσικών. Ο εισαγγελέας έδωσε εντολή προανακρίσεως στο τοπικό Αστυνομικό Τμήμα (Γ' Κολωνακίου) για τον πρόεδρο της ΕΛΣ κ. Γ. Κουρουπό, τον προσωπάρχη κ. Γ. Μιχαλόπουλο και το διευθυντή Οικονομικών κ. Κοντόβα. Τα αστυνομικά όργανα δε βρήκαν τον κ. Κουρουπό κι έδωσαν εντολή στους άλλους δύο, που αρνήθηκαν κάθε ευθύνη, να παρουσιαστούν χτες το μεσημέρι στο Τμήμα. Στο Αστυνομικό Τμήμα χτες παρουσιάστηκαν από μεριάς της Λυρικής, οι κ. Μιχαλόπουλος και Κοντόβας και από μεριάς των μουσικών, ο πρόεδρος του ΠΜΣ κ. Κατσάμπας. Ο κ. Κουρουπός δε βρίσκεται στην Αθήνα.

Την υπόθεση χειρίστηκε ο αξιωματικός κ. Κυριακόπουλος. Οι εκπρόσωποι των μουσικών υπέβαλαν μήνυση κατά της Διοίκησης της Λυρικής και η υπόθεση θα πάει στον εισαγγελέα. Στο μεταξύ τα μέλη των συμφωνικών ορχηστρών (ΚΟΑ, ΕΛΣ, ΕΡΤ) είχαν συγκεντρωθεί και χτες με πλακάτ μπροστά στο κινηματοθέατρο «Παλλάς» όπου μάζευαν υπογραφές συμπαράστασης από τους πραστικούς. Το ίδιο σχεδιάζουν να κάνουν και στο Ηρώδειο, πριν από την έναρξη των θεατρικών ή χορευτικών εκδηλώσεων.

Ο ΚΗΛΑΗΔΟΝΗΣ ΜΙΛΑΕΙ ΓΙΑ ΤΟ «ΠΑΡΤΥ» ΤΗΣ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ

Θα λείπουν μόνο οι πυγολαμπίδες...

ΕΝΑ ΒΡΟΧΕΡΟ πρωινό του περασμένου Γενάρη ένας άνθρωπος έσπευδε στα γραφεία του ΕΟΤ για να ζητήσει να του παραχωρηθεί η πλαζ της Βουλιαγμένης γιατί ήθελε να κάνει εκεί ένα «μεγάλο κι αξέχαστο πάρτυ» και να καλέσει τους φίλους του, παλιούς και νέους, όλους όσοι τον συντρόφεψαν στη ζωή του, ακόμη και νοερά, μέσα από τη μουσική τους και τα βιβλία τους.

Λουκιανός Κηλαηδόνης: «Καλώ τους παλιούς και νέους φίλους μου στο πάρτυ της Βουλιαγμένης. Όλα θα είναι ωραία. Θα λείπουν μόνο οι... πυγολαμπίδες.

Ήταν όμως αμετακίνητος σε μια ουσιαστική γι' αυτόν λεπτομέρεια. Ήθελε το πάρτυ του να γίνει μια βραδιά με πανσέληνο. Γι' αυτό κι είχε ήδη ψάξει στο ημερολόγιο και είχε βρει την πιο κατάλληλη. Έπεφτε Δευτέρα 25 Ιουλίου.

Έτσι ο **Λουκιανός Κηλαηδόνης** ξεκίνησε να πραγματοποιήσει μια παλιά του επιθυμία, να βρεθεί μια βραδιά με φεγγάρι, με μουσική και θάλασσα με την πιο μεγάλη παρέα που θα μπορούσε να γίνει.

«Δε θέλω να θεωρηθεί ότι αυτό που ήθελα να κάνω έχει καμιά σχέση με τις συναυλίες μου, ή με την προσωπική μου διαφήμιση ή με ό,τι άλλο παρόμοιο μπορεί να νομίσει κανείς», λέει ο Λουκιανός Κηλαηδόνης. Αυτή η βραδιά της Βουλιαγμένης λειτουργεί για μένα ποιητικά. Ξεκίνησε από μια εντελώς ποιητική διάθεση που έχω μέσα μου και που κατά καιρούς εκφράστηκε με διάφορους τρόπους. Όπως τότε που μπάρκαρα, ή μετά που πήγα στην Αρχιτεκτονική ή αργότερα που έγραψα εκείνα τα ποιήματα που τα ονόμασα όλα μαζί «Υδράργυρος» και τα τύπωσα μόνος μου για τους φίλους μου. Σκεφτόμουν πάντα, ότι θα' ταν πολύ ωραίο να μαζευτούμε όλοι μια βραδιά με φεγγάρι, να ξαπλώσουμε στην αμμουδιά και ν' ακούμε μουσική που θα 'ρχεται από τη θάλασσα, να τα ψιλολέμε, ενώ θα σκάζουν κάθε τόσο πυροτεχνήματα γύρω μας. Κι αν μας αρέσει να σηκωθούμε και να χορέψουμε. Θα ήθελα μάλιστα να πετούσαν και χιλιάδες πυγολαμπίδες γύρω μας, αλλά δυστυχώς αυτό ήταν δύσκολο να γίνει.

»Αυτή η βραδιά είναι ένα παλιό μου όραμα που πάντα με κυνηγούσε. Δεν είναι για μένα ένα απλό μουσικό γεγονός όπως λέμε "Ο Λουκιανός Κηλαηδόνης κάνει συναυλία στη Βουλιαγμένη" και τελείωσε. Γιατί δε θα είμαι εγώ ένας συνθέτης, ένας μουσικός που θα παρουσιάζω τη δουλειά μου, όπως γίνεται σε κάθε μουσική συναυλία. Ο Λουκιανός Κηλαηδόνης – κι αυτό είναι το πιο σημαντικό για μένα – είναι ένας σύνθετος άνθρωπος που φέρνει μαζί του συμπυκνωμένες μνήμες, ακούσματα, εμπειρίες, διαθέσεις σαν κι αυτές που έχουν τόσο η δική μου γενιά όσο και οι μετέπειτα γενιές, αυτές που ζήσαν στη μεταπολεμική Ελλάδα, αυτήν του «αμερικάνικου τρόπου ζωής», της αλλοτρίωσης, της μοναξιάς τα τελευταία χρόνια».

Μ' αυτή τη διάθεση ο Λουκιανός Κηλαηδόνης οργανώνει το πάρτυ του. Δε θέλει να υπάρχει πρόγραμμα, με την έννοια ότι κάποια στιγμή θ' αρχίσει κάτι και κάποια άλλη θα τελειώσει. «Όσοι θέλουν μπορούν να φύγουν και το πρωί», λέει.

Ο ίδιος θα παίξει τα κομμάτια του με την Αφροδίτη Μάνου και τους «Θρη εντ δε κούκος μπαντ», πάνω σε μια φορτηγίδα μέσα στη θάλασσα, τις μεγάλες ώρες της νύχτας. Τις υπόλοιπες ώρες, θα βρίσκονται κοντά στους προσκεκλημένους ο Έλβις Πρίσλεϋ, οι Μπητλς, οι Ντορς, ο Φρανκ Ζάππα, οι μεγάλοι της τζαζ με τις τρομπέτες και τα σαξόφωνά τους, αλλά και «κάποιοι» Έλληνες φίλοι του Λουκιανού, όπως ο **Διονύσης Σαββόπουλος, ο Βαγγέλης Γερμανός** και άλλοι, που στην καίρια στιγμή θα πάνε στη φορτηγίδα με το βαρκάκι και θα πουν τα δικά τους τραγούδια. Κι όχι μόνο αυτοί, μαντολινάτες θα παίξουν καθώς θ' αναβοσβήνουν κόκκινα, πράσινα φωτάκια.

Έλληνες μουσικοί θα παίζουν τζαζ, Ροκ και τζαζ, αυτά θα είναι τα βασικά τ' ακούσματα εκείνης της βραδιάς. Γιατί μόνον αυτά; Στα πρώτα του βήματα ο Λουκιανός Κηλαηδόνης είχε σχέσεις με την ελαφρολαϊκή μουσική. Τι έγινε μετά;

«Κάποια στιγμή συνειδητοποίησα ότι άλλα πράγματα κουβαλούσα μέσα μου και αυτά με πίεζαν για να βγουν. Εγώ το ρεμπέτικο το άκουσα στα 15–16 μου χρόνια. Άκουγα ροκ και αργότερα τζαζ. Πιστεύω ότι ένας συνθέτης πρέπει να δίνει – για να 'ναι ειλικρινής με τον εαυτό του και τους άλλους – ό,τι έχει μέσα του, ό,τι τον εφράζει κι όχι να μιμείται πράγματα που κάποιοι άλλοι τα έκαναν πολύ καλύτερα».

Σταθερός στη φόρμα του τραγουδιού ο Λουκιανός Κηλαηδόνης πιστεύει ότι λειτουργεί άμεσα και δυνατά όπως μια μικρού μήκους ταινία ή ένα ολιγόστιχο ποίημα. «Θα συνεχίσω να γράφω τραγούδια προσπαθώντας θέβαια να μην επαναλαμβάνομαι, πράγμα που δεν το θέλω καθόλου», λέει, «αλλά δεν ξέρω τι μπορεί να γίνει αύριο». Μπορεί και να ξαναγράψω ποιήματα, ή και ν' αρχίσω να ζωγραφίζω. Προς το παρόν κάνω ένα πάρτυ στη Βουλιαγμένη και σας καλώ όλους και όλες...».

Πάμε λοιπόν;

Ε. Χουζούρη

Συνεχίζεται το Φεστιβάλ Ολύμπου

ΜΕ ΕΞΗΝΤΑ ΠΕΝΤΕ εκδηλώσεις σε 25 πόλεις, κωμοπόλεις και χωριά της Πιερίας, συνεχίζεται το «12ο Φεστιβάλ Ολύμπου '83» που περιέχει θέατρο, μουσικές συναυλίες, κινηματογράφο, εκθέσεις ζωγραφικής και χαλκογραφίας, λαογραφικά έθιμα κ.ά.

Σήμερα στο Εθνικό Στάδιο Κατερίνης, θα δοθεί συναυλία με δημοτικά, ρεμπέτικα τραγούδια και χορευτικά, με διοργανώτρια τη μουσική ορχήστρα της Εστίας Πιεριδών Μουσών, αύριο στο Αιγίνιο θα παρουσιαστούν φολκλορικά τραγούδια και χοροί με το πολωνικό συγκρότημα «Πόζναν» – διοργανωτής ο Πνευματικός Σύλλογος «Δήμητρα» και η Εστία Πιεριδών Μουσών – ενώ μεθαύριο στο Κάστρο του Πλαταμώνα θα δοθεί συναυλία ροκ μουσικής

Ο ΤΟΝΟΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Τέχνη με σωσίβια

ΕΙΔΑΜΕ πρόσφατα στα Φεστιβάλ αγγλική παράσταση του «Άμλετ», γερμανική του «Φάουστ» και γιαπωνέζικη της «Μήδειας». Δε θα με απασχολήσουν εδώ οι συγκεκριμένες επιτεύξεις τους. Πέρα από την αποτυχία ή την επιτυχία μιας παραγωγής, αυτά είναι μέσα στο παιχνίδι, πρέπει να στεκόμαστε πάντα στο ήθος του καλλιτεχνικού έργου. Διαπίστωνες λοιπόν στις τρεις ξένες παραστάσεις ήθος, δηλαδή συνέπεια, συνοχή, ισορροπία. Πρώτα - πρώτα υπάρχει πάντα ένα έμψυχο υλικό πρόσφορο ευάγωγο, ασκημένο, όργανα κουρντισμένα στην εντέλεια πουθενά το κάλπικο που πάει να περάσει για αυθεντικό πουθενά το γνήσιο που κοροϊδεύει την άποψη. Η σκηνοθεσία ακουμπάει πάνω στα εντελή όργανα, δεν ξεπερνάει τις δυνατότητές τους, δεν τα βιάζει να παραγάγουν μορφές που δεν μπορούν ή δεν τις πιστεύουν.

Από την άλλη τα όργανα παίζουν πειθαρχημένα στους κανόνες που προσδιορίζει η σκηνοθετική άποψη. Κανένας δεν πάει να διασωθεί, ερήμην του συνόλου. Έτσι η αποτυχία ή η επιτυχία είναι αδιαίρετη. Πόσο εδώ τα πράγματα είναι διαφορετικά! Σκηνοθέτες που επιβάλλουν απόψεις σε ανθρώπους που δεν τις πιστεύουν. Ηθοποιοί που εκθέτουν ανεπανόρθωτα την παραγωγή για να σωθούν αυτοί από την καταστροφή. Μουσικοί που μας ξεκουφαίνουν για να επιβιώσουν σκηνογράφοι που υπονομεύουν το όλον για να επιδειχτούν.

Καθένας και το χαβά του. Έτσι ίσως εξηγείται γιατί σ' αυτό τον τόπο διαθέτουμε ικανές μονάδες αλλά δεν έχουμε πνευματική ζωή. Η παράδοση δε δημιουργείται ούτε με αριστουργήματα ούτε με δεξιοτέχνες.

Η παράδοση δημιουργείται με την αλληλεγγύη και την αμοιβαία εκτίμηση. Πώς θα εμπιστευτείς ένα πλοίο, όταν πριν καν ξεκινήσει, το πλήρωμα φοράει τα σωσίβιά του;

Κώστας Γεωργουσόπουλος

Μρόζεκ αλλά και ελληνικό έργο από το Θέατρο Τέχνης

ΣΛΑΒΟΜΙΡ Μρόζεκ θα ανεβάσει το χειμώνα το «Θέατρο Τέχνης». Πρόκειται για ένα από τα πρώτα έργα του γνωστού σε μας από το «Τάνγκο», Τσεχοσλοβάκου θεατρικού συγγραφέα, το οποίο έχει έντονα σουρεαλιστικά στοιχεία με αναφορές στη σταλινική περίοδο. Τιτλοφορείται «Βασλάβ» και παίχτηκε ήδη, σε σκηνοθεσία **Γιώργου Λαζάνη**, από τους τελειόφοιτους μαθητές του «ΘΤ» στις εξετάσεις του.

Εκτός από το Μρόζεκ, το «Θέατρο Τέχνης» θ' ανεβάσει οπωσδήποτε νεοελληνικό έργο και ήδη αυτό το διάστημα διαβάζονται έργα Ελλήνων συγγραφέων για να γίνει η τελική επιλογή.

Ρεσιτάλ Γ. Δεμερτζή

ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ των μουσικών εκδηλώσεων του Πολιτιστικού Συλλόγου της Ύδρας, το Σάββατο 23.7.83 στις 8.30 δίνεται ρεσιτάλ του Γιώργου Δεμερτζή με τον Άρη Γαρουφαλή στο πιάνο. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει έργα Μπετόβεν, Μπαχ, Παγκανίνι.

Γιόρτασε και τα γενέθλιά της

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ της πολιτικής, πνευματικής και καλλιτεχνικής ζωής του τόπου γιόρτασαν προχθές το θράδυ μαζί με την Αλίκη Βουγιουκλάκη τις 200 παραστάσεις της «Εύθυμης Χήρας» που παίζεται στο Κηποθέατρο Άλσους, αλλά και τα γενέθλια της πρωταγωνίστριας. Στη φωτογραφία η Αλίκη Βουγιουκλάκη σβήνει το
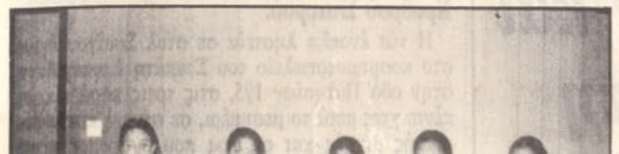
Χορεύουν με το σώμα, τα χέρια, τα μάτια...